

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobkyně:

X

bytem X

zastoupena advokátem JUDr. Petrem Stoklasem

sídlem Masná 1324/1, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému:

Finanční úřad pro hlavní město Prahu

sídlem Štěpánská 619/28, 111 21 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2023, č. j. 2796653/23/2000-11452-107363,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl námitky proti exekučnímu příkazu vydanému Finančním úřadem pro hlavní město Prahu, Územním pracovištěm pro Prahu – Jižní Město, ze dne 11. 1. 2023, č. j. 112252/23/2011-00540-106341. Tímto exekučním příkazem byla nařízena daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu k vymožení nedoplatku 499 377,95 Kč, a to příkázáním poddlužníkovi, poskytovateli platebních služeb Air Bank a.s.

II.

Obsah žaloby a související vyjádření

2. Žalobkyně v podané žalobě uvádí, že nesprávnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí správce daně spatřuje v nedůvodném a neodůvodněném postupu, přičemž žalovaný námitky žalobkyně svým rozhodnutím neodstranil. Žalobkyně má za to, že žalovaný došel k nesprávnému rozhodnutí, protože nesprávně vyhodnotil námitky žalobkyně, neumožnil žalobkyni seznámit se se všemi rozhodnými materiály a nepřihlédl k doloženým podkladům.
3. Žalobkyně namítá, že po zrušení exekučních příkazů, kterými byl nedoplatek z podnětu polské daňové správy vymáhán, jí správní orgán I. stupně opakovaně odmítl sdělit důvod pro jejich zrušení, přičemž jí pouze sdělil, že daňová exekuce byla zastavena z důvodu stažení žádosti polské daňové správy z blíže neupřesněných důvodů. Dodává, že součástí spisu nebylo žádné podání ze strany polské daňové správy. Důvod stažení žádosti o vymáhání tvrzeného daňového nedoplatku sdělil žalobkyni žalovaný až v rozhodnutí o námitce ze dne 22. 2. 2023, č. j. 1169209/23/2000-11452-107363, a toto žalovaný zopakoval i v odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že se tak mělo stát z důvodu promlčení. Cituje přitom podání polské daňové správy ze dne 23. 4. 2021, které však zřejmě součástí spisového materiálu nebylo a žalobkyně tak s tímto nebyla do dnešního dne seznámena.
4. Žalobkyně nesouhlasí s argumentací žalovaného, že promlčení daňového nedoplatku není důvodem pro to, aby správní orgány nemohly na žalobkyni vymáhat exekuční náklady za dřívější vedení daňové exekuce, protože exekuční náklady nesledují osud daně s poukazem na § 2 odst. 5 daňového řádu. K tomu žalobkyně uvádí, že podle § 182 odst. 1 daňového řádu je exekuční náklady povinen hradit dlužník, pokud nebyla daňová exekuce provedena neoprávněně. Žalobkyně však má za to, že předmětná exekuce byla minimálně od 21. 7. 2020 prováděna neoprávněně, jak vyplývá z žalovaným citovaného sdělení polské daňové správy. Žalobkyně má navíc za to, že § 2 odst. 5 daňového řádu se na exekuční náklady jako takové nevztahuje a z ustanovení tak ani nemůže být usuzováno na to, zda exekuční náklady sledují osud daně nebo nikoli.
5. Žalobkyně navrhuje, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

6. Žalovaný (správce daně) ve vyjádření k podané žalobě shrnuje průběh předcházejícího řízení a uvádí, že v souladu s platnou právní úpravou standardním způsobem zahájil vymáhání daňových nedoplatků. Vysvětluje, že dne 16. 7. 2019 byla správci daně doručena žádost o mezinárodní vymáhání a jednotný doklad o vymahatelnosti pohledávek, na něž se vztahuje směrnice Rady 2010/24/EU a který je v tomto případě podkladem pro vymáhání. Správce daně za účelem zajištění evidovaných neuhrazených daňových povinností vydal dne 6. 8. 2019 exekuční příkaz na prikázání pohledávky z účtu, přičemž podle § 183 odst. 1 daňového řádu vznikla žalobkyni povinnost uhradit na nákladech za nařízení daňové exekuce 2 % z celkové částky nedoplatků, pro které je exekuce nařízena, ve výši 500 000 Kč. Po ukončení exekuce byl výtěžek z ní použit na částečnou úhradu exekučních nákladů a náklady ve výši 499 377,95 Kč tak byly vymáhány ve správné výši.
7. K námitce týkající se nemožnosti seznámení se se všemi rozhodnými materiály žalovaný uvádí, že nechal žalobkyni řádně nahlédnout do veřejné části vymáhacího spisu a pořízení fotodokumentace. Dodává však, že mohl nechat žalobkyni nahlédnout pouze do jednotného dokladu o vymahatelnosti finanční pohledávky, protože ostatní komunikace mezi finančními orgány jsou komunikacemi interními (neveřejnými).
8. Žalovaný dále s odkazem na zákon č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, uvádí, že byl oprávněn vydat veškeré exekuční příkazy postihující majetek žalobkyně, neboť byl splněn předpoklad pro jejich vydání, tj. především existence exekučního titulu, jeho vykonatelnost, existence daňového nedoplatku, pravomoc a příslušnost prvoinstančního orgánu k vydání rozhodnutí.
9. Žalovaný sděluje, že žalobkyni informoval v napadeném rozhodnutí, že polská daňová správa v podání ze dne 23. 4. 2021 uvedla, že přijatá opatření správce daně staví plynutí promlčecí lhůty, ale vymáhané nedoplatky byly promlčeny dne 21. 7. 2020 u hlavního dlužníka, společnosti Electronic Ltd. P, a žalobkyně je dle rozhodnutí odpovědná za nedoplatky společnosti, a nelze je tak nadále požadovat od třetí strany, a proto polská strana požádala o ukončení žádosti. Žalovaný konstatuje, že ze spisového materiálu vyplývá, že po doručení informace, že vymáhané pohledávky byly promlčeny, neprodleně vymáhání v České republice ukončil.
10. Dále žalovaný uvádí, že podle § 183 odst. 1 daňového řádu vzniká dlužníkovi (žalobkyni) vydáním exekučního příkazu povinnost uhradit na nákladech za nařízení daňové exekuce 2 % z celkové částky nedoplatků, pro které je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvýše 500 000 Kč. Exekuční náklady byly tedy správně vyčísleny. Žalovaný je přesvědčen, že exekuční náklady se dle § 182 odst. 4 a 6 daňového řádu vymáhají současně s nedoplatkem, pro který je exekuce nařízena.
11. Dle žalovaného daňový nedoplatek na příslušenství daní (exekučních nákladech) vznikl již před promlčením vymáhaných pohledávek pro polskou daňovou správu, protože vznikl vydáním exekučního příkazu ze dne 6. 8. 2019. Dle § 182 odst. 1 daňového řádu je povinen dlužník hradit exekuční náklady, pokud daňová exekuce nebyla provedena neoprávněně. Nedoplatky žalobkyně byly vymáhány v souladu se zákonem, a žalobkyně je i po stažení žádosti polskou daňovou správou povinna k úhradě nákladů, které v souvislosti s vymáháním správci daně vznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

12. Žalovaný poukazuje na to, že § 2 odst. 5 daňového řádu vyjmenovává příslušenství daně, které sleduje její osud, a proto lze na základě argumentu *per eliminationem* dovodit, že náklady exekučního řízení osud daně nesledují. Uplyne-li lhůta pro placení daně ve vztahu k vymáhanému nedoplatku, neznamená to, že by správce daně nebyl oprávněn vymáhat náklady daňové exekuce vztahující se k prekludované dani. Žalovaný je proto přesvědčen, že exekuční náklady daňové exekuce lze vymáhat nezávisle na uplynutí lhůty pro placení daně u nedoplatku, který byl vymáhán daňovou exekucí.
13. Žalovaný navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

Posouzení žaloby

14. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. Při jednání konaném u zdejšího soudu dne 22. 11. 2023 obě strany setrvaly na své dosavadní argumentaci a na výslovný dotaz předsedy senátu prohlásily, že nemají žádné důkazní návrhy.
16. Žaloba není důvodná.
17. Podle § 2 odst. 5 daňového řádu *příslušenstvím daně se rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení, jsou-li ukládány nebo vznikají-li podle daňového zákona. Úroky, penále a pokuta za opožděné tvrzení daně sledují osud daně.*
18. Podle § 182 odst. 1 daňového řádu *exekuční náklady je povinen hradit dlužník, pokud daňová exekuce nebyla provedena neoprávněně.*
19. Podle § 182 odst. 2 daňového řádu *exekuční náklady spočívají v náhradě nákladů za nařízení daňové exekuce, v náhradě nákladů za výkon prodeje a v náhradě hotových výdajů vzniklých při provádění daňové exekuce.*
20. Podle § 183 odst. 1 daňového řádu *náklady za nařízení daňové exekuce činí 2 % z částky, pro kterou je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvýše 500 000 Kč...*
21. Předně se soud vyjádří k námitkám mířícím na to, že žalobkyně nebyla seznámena s rozhodnými materiály a důvody napadeného rozhodnutí. S těmito námitkami nemůže soud souhlasit. Nejpozději v napadeném rozhodnutí žalovaný relativně podrobně vyložil všechny důvody rozhodné pro posouzení projednávané věci (viz odůvodnění napadeného rozhodnutí), zejména vysvětlil, proč původní daňová exekuce byla zastavena, sdělil, kdy došlo k promlčení vymáhané daně, a taktéž vysvětlil, proč jsou vymáhány náklady daňové exekuce. Žalobkyně tak byla dostatečně seznámena se všemi rozhodnými skutečnostmi, a to v takové míře, že se nejpozději v tomto soudním řízení mohla proti exekučnímu příkazu na náklady daňové exekuce (potažmo proti napadenému rozhodnutí) adekvátně bránit.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

22. Zásadní spornou otázkou mezi účastníky řízení je pak oprávněnost daňové exekuce, ke které se vztahují nyní vymáhané náklady (srov. § 182 odst. 1 daňového řádu). Žalobkyně z faktu, že došlo promlčení původně vymáhané daně, považuje celou exekuci na tuto daň za neoprávněnou.
23. K tomu soud konstatuje, že pokud v průběhu daňové exekuce dojde k promlčení vymáhané daně (k čemuž došlo v právě posuzované věci), nelze pokračovat v daňové exekuci, protože daň již není právně vymahatelná. Promlčení znamená, že uplynula lhůta stanovená zákonem, ve které měla být daná částka vymáhána. Pokud se daň promlčí, znamená to, že již není právně vymahatelná a neměla by být dále vymáhána. Z toho plyne, že daňová exekuce, která pokračuje po promlčení daně, se stává neoprávněnou. Neoprávněnou se stává ale právě až od okamžiku, kdy v jejím průběhu nastalo promlčení vymáhané daně. Z právě řečeného tak lze dovodit, že neoprávněně vymáhanými náklady daňové exekuce by byly ty náklady, které vznikly až po okamžiku, kdy se daňová exekuce stala neoprávněnou, tedy v nynější věci od okamžiku promlčení vymáhané daně. To je ostatně podporováno i dikcí § 182 odst. 2 daňového řádu, který vyjmenovává, co tvoří exekuční náklady. V tomto světle by tak neoprávněně vymáhanými náklady mohly být např. hotové výdaje vzniklé při provádění daňové exekuce až po promlčení vymáhané daně či náklady za výkon prodeje, k němuž došlo po promlčení vymáhané daně.
24. V nyní posuzované věci ovšem jsou vymáhány náklady za nařízení daňové exekuce. Jestliže tyto náklady se vážou na nařízení daňové exekuce, jak vyplývá z dikce zejména § 182 odst. 1 a 2 a § 183 odst. 1 daňového řádu (srov. slovní obrat „náklady za nařízení daňové exekuce“), pak pochopitelně pro jejich oprávněnost musí být rozhodný fakt, zda exekuce, k níž se tyto exekuční náklady vztahují, byla oprávněná v době svého nařízení.
25. V projednávané věci ze spisového materiálu (včetně žalobou napadeného rozhodnutí) plyne, že k promlčení pohledávek původně vymáhaných daňovou exekucí došlo dne 21. 7. 2020, současně však plyne, že k nařízení exekuce, o jejíž náklady se jedná v nyní projednávané věci, došlo již dne 9. 8. 2019, kdy exekuční příkaz nabyl právní moci. Za těchto okolností tedy k promlčení pohledávky došlo až po nařízení daňové exekuce. Nelze proto mít daňovou exekuci v době jejího nařízení za neoprávněnou. Proto nynější exekuční příkaz na náklady za nařízení daňové exekuce je v souladu se zákonem a souladné se zákonem je i žalobou napadené rozhodnutí.
26. Pokud jde o žalobkyní nastolenou otázku, zda exekuční náklady sledují či nesledují osud daně ve smyslu § 2 odst. 5 daňového řádu, pak soud v žalobou napadeném rozhodnutí shledal, že žalovaný vyložil s pomocí argumentu *per eliminationem* na str. 6 dole, že osud daně nesledují, neboť nejsou ve větě druhé uvedeného ustanovení vyjmenovány mezi těmi typy příslušenství daně, o nichž věta druhá stanoví, že osud daně sledují. Žalobkyně se v žalobě však jen omezila na prostý nesouhlas s touto ucelenou argumentací žalovaného, aniž by přinesla jakoukoli argumentaci vlastní, natož argumentaci polemizující s argumentací žalovaného, resp. jeho argumentaci konkurující. Soud však přesto k argumentaci žalovaného, s níž se ztotožňuje, pro úplnost dodává, že předmětná argumentace žalovaného je podporována i presumpcí racionálního zákonodárce (tj. že zákony nejsou tvořeny svévolně, ale zákonodárce jimi sleduje rozumné a rekonstruovatelné účely, které mají být použity v souladu s ideou práva). Zákonodárce, kdyby mínil vztáhnout § 2 odst. 5 větu druhou daňového řádu na exekuční náklady, by je ve větě druhé výslovně zmínil stejně, jak učinil ve větě předchozí (tj. větě první). Konečně soud dodává, že pro exekuční náklady není

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

třeba domýšlet korektiv „sledování osudu daně“ či jakýkoli korektiv jiný, protože zákonný korektiv je vyjádřen přímo v § 182 odst. 1 daňového řádu a spočívá v oprávněnosti exekuce, k níž se exekuční náklady vztahují. Jinými slovy, oprávněnost daňové exekuce určuje oprávněnost exekučních nákladů (k tomu v podrobnostech viz výše). Lze tak shrnout, že náklady daňové exekuce lze považovat za samostatný právní nárok.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. listopadu 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.